

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНА ТЕКСТОЛОГІЯ І СЕМІОТИКА

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітня програма – Музичне мистецтво

Кваліфікація – доктор філософії

Спеціальність – В5 (025) Музичне мистецтво

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Музична текстологія і семіотика
Викладач (і)	Опарик Лариса Миколаївна
Контактний телефон викладача	0674373099
E-mail викладача	larysa.oparyk@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	URL: d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	9 годин

2. Анотація до навчальної дисципліни

Загальнонаукова антропологічна парадигма сучасності в контексті глобальних змін у галузі культури і освіти створює необхідність виведення науки про музику за встановлені межі у сферу філософії пізнання, теорії мислення, теорії інформації, тобто у сферу міждисциплінарного знання про світ і людину. Звертання до різних наук для пояснення тих чи інших сторін музичного мистецтва зумовлює перебудову комплексного підходу на когнітивний, методологічні засади якого дозволяють значно розширити перспективи розуміння глибинних сенсів музичного тексту, що на початку нового тисячоліття постає як результат евристичної установки, інтелектуальної, ментальної, духовної активності особистості суб'єкта пізнання. Особливості вивчення дисципліни «Музична текстологія і семіотика» полягають у широкому застосуванні когнітивного підходу на шляху системного вивчення теоретичних основ та методології міждисциплінарних досліджень музичного тексту.

Вивчення курсу «Музична текстологія і семіотика» для аспірантів проводиться на другому році навчання у третьому навчальному семестрі. Матеріал аудиторних занять (лекційних і семінарських) поділяється на два змістові модулі. Модуль № 1 включає питання дослідження музичного тексту з позицій когнітивного підходу, розгляд понять «текст» і «твір» як ключових категорій музичної науки, місця музичних текстів та їх еволюції в загальній культурі писемної традиції, термінологічного ряду музичної семіотики та аспектів дослідження знакової природи музичної мови, специфіки музичного мовлення та тексту як висловлювання в системі музичної комунікації, алгоритмів семантичної інтерпретації музичного тексту. У змістовому модулі № 2 вивчаються діалогічна природа музичного тексту та дискурсивні методи текстологічного аналізу, стилістика музичного мовлення композитора та методика аналізу авторських термінологічних ремарок, ігрова концепція культури у проекції на музичний текст, герменевтика як комплексне осягання музичного тексту, компоненти герменевтичної компетенції музиканта-інтерпретатора та методика фрейм-аналізу музичного тексту.

Теоретична частина курсу «Музична текстологія і семіотика» дає аспірантам розуміння методології міждисциплінарних досліджень музичного тексту і дозволяє їм сформулювати системні знання про зміст, структуру, способи побудови внутрішньої ієрархії музичного тексту, семіотичну специфіку музичної мови і мовлення, систему художньої комунікації як чинник становлення смислу музичного тексту та ін. Практична частина курсу «Музична текстологія і семіотика» зорієнтована на оволодіння аспірантами методиками семіотичного, дискурсивного, герменевтичного та фрейм-аналізу музичних текстів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є міждисциплінарні дослідження музичного тексту на основі інтеграції методології музикознавства та інших наук – філософії, культурології, семіотики, герменевтики, теорії комунікації, лінгвістики.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування в аспірантів концептуальних знань про теоретичні основи та аналітичні методи дослідження музичного тексту з позицій когнітивної установки.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні **знати**:

- актуальну проблематику сучасного музикознавства з текстології та семіотики, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;
- концептуальні засади когнітивного підходу в музикознавстві для встановлення міждисциплінарних зв'язків між мистецтвознавчими, гуманітарними, культурно-історичними дисциплінами та вільного володіння міждисциплінарною методологією наукового пізнання;
- правила використання фахової термінології та поняттєво-категоріального апарату;
- визначення та диференціацію понять «музичний текст» і «музичний твір»;
- етапи еволюції музичного тексту як культурно-історичного феномена;
- ключові поняття музичної семіотики та семіотичну методологію вивчення музичного тексту в системі художньої комунікації;
- знакову функцію і системну організацію музичної мови і мовлення;
- алгоритми семантичної інтерпретації музичного тексту; вміти:
- працювати з різними видами джерел та документів, у т. ч. нотних, текстологічних, аудіовізуальних, застосовуючи при цьому дослідницькі навички у процесі виконання власного наукового дослідження;
- володіти методами семіотичного, дискурсивного та герменевтичного аналізу музичного тексту;
- застосовувати методи класифікації авторських термінологічних ремарок;
- апробувати методику фрейм-аналізу музичного тексту.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності музикознавця-дослідника, музиканта-практика завдяки постійному вдосконаленню та застосуванню системи теоретичних знань, інтегрованих фахових умінь і практичних навичок у сфері музичного мистецтва.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1: здатність до критичного абстрактного мислення, зокрема, вміння застосовувати його до аналізу результатів власного наукового дослідження, її актуальності, наукової новизни, теоретичного, практичного, аксіологічного та світоглядного значення;

ЗК2: здатність до пошуку, обробки та аналізу наукової теоретичної та фахової емпіричної інформації з різних джерел для узагальнення результатів;

ЗК3: уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку національного та світового музичного мистецтва (музичної культури);

ЗК4: здатність проводити власні оригінальні наукові дослідження, які містять наукову новизну, мають важливе теоретичне і практичне значення в сучасному українському та світовому музикознавстві.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1: здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у музикознавстві та дотичних до нього міждисциплінарних напрямках мистецтвознавства та гуманітарних наук;

ФК8: здатність аналізувати й оцінювати матеріальну та духовну цінність музичного об'єкта в різних хронологічних межах та географічних ареалах, певному соціокультурному середовищі.

Програмні результати навчання

ПРН1: орієнтація в актуальній проблематиці сучасного музикознавства, її використання в різних сферах власної дослідницької й аналітичної діяльності;

ПРН4: встановлення міждисциплінарних зв'язків між мистецтвознавчими, гуманітарними, культурно-історичними дисциплінами та вільне володіння міждисциплінарною методологією наукового пізнання;

ПРН5: знання і використання фахової термінології та поняттєво-категоріального апарату.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин – 90
лекції	20
семінарські заняття / практичні / лабораторні	10
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	025 «Музичне мистецтво»	2	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
<p>Змістовий модуль 1. Музичний текст як предмет міждисциплінарних досліджень.</p> <p>Тема 1. Дослідження музичного тексту з позицій когнітивного підходу.</p> <p>1. Феномен тексту як центральна проблема гуманітарного дискурсу ХХ ст. Філософські, лінгвістичні, герменевтичні тлумачення тексту та їх проєкції на музичний текст.</p> <p>2. Універсальні принципи побудови, комунікативна природа, тотожність і відмінності вербального та музичного текстів.</p> <p>3. Розвиток теорії тексту в руслі когнітивного музикознавства.</p> <p>4. Семіотичний, історико-стильовий, культурологічний підходи до вивчення музичного тексту.</p>	2		4
<p>Тема 2. Музичний текст та його еволюція в загальній культурі писемної традиції.</p> <p>1. Поняття нотного тексту як основи вивчення тексту музичного.</p> <p>2. Історичні етапи становлення музичної нотації, системи графічних знаків та їх еволюція у зв'язку з удосконаленням композиторської техніки.</p> <p>3. Розвиток нотного письма в Україні. Текстологічні дослідження в руслі вітчизняної музичної медієвістики.</p>	2		4

<p>Тема 3. Поняття «текст» і «твір» як категорії музичної науки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та диференціація понять «музичний текст» та «музичний твір». 2. Буттєвий статус та форми існування тексту і твору, їх взаємозв'язок у писемній та виконавській традиціях професійного музичного мистецтва. 3. Музикознавчі трактування тексту, контексту і підтексту в роботах С. Шипа. Принципи функціонування тріади на різних рівнях музичної композиції. 4. Цілісність твору та відкритість авторського тексту як чинники музикознавчих стратегій текстуальних досліджень. 	2	2	6
<p>Тема 4. Музична семіотика. Семіотична природа музичної мови.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семіотика як наука про знаки: загальні поняття семіотичної теорії. Основи теорії знаків, три її складові (Ч. Морріс) та три типи знаків (Ч. Пірс). 2. Семіотика музики: лінгвосеміотичні методи її дослідження. Музикознавчі концепції природи знака в музиці. Інтонація і як знак, і як символ. 3. Дихотомія «мова-мовлення» та її музикознавча інтерпретація в працях В. Москаленка, С. Шипа. 4. Знакова природа музичної мови: склад, структура, принципи організації. Музичний синтаксис; класифікація мелодичних, ритмічних, артикуляційних, динамічних, тембральних морфем та музичних інтоном (за С. Шипом). 	2	2	6
<p>Тема 5. Специфіка музичного мовлення: текст як висловлювання в системі музичної комунікації.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Семіотичний статус музичного тексту в системі художньої комунікації. Диференціація понять «комунікація» та «спілкування» в лінгвістиці, психології, музикознавстві. 2. Комунікативні архетипи як базисні форми музичних висловлювань. 3. Поняття музичного мовлення: операціональний та результативний аспекти. Основні форми, функції і продукти мовленнєвої діяльності в процесі створення і вимовляння музичного тексту. 4. Текст-висловлювання як акт мовленнєвої діяльності в системі музичного спілкування. Комунікативна програма та концепція адресата композиторського тексту-висловлювання. Проекція семіотичної методології У. Еко на специфіку музичного тексту. 	2		6
<p>Тема 6. Музична семантика. Семантична інтерпретація музичного тексту.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Музична семантика як історично обумовлене явище певної культури. 	2	2	6

<p>Формування музичної семантики в колективному музичному тезаурусі різних історичних епох. Семантичне поле музики в минулому та сучасності. 2. Три стадії семантичної інтерпретації тексту – прецепція, рецепція і постцепція. Текстовий аспект поняття смислу, його зв'язок з операціями розуміння та інтерпретації. Поняття інтрамузичної та екстрамузичної семантики. Інтоніяція як головний носій музичної семантики. 3. Музичне висловлювання як організація ієрархії структур, закладених у тексті. Прийоми спрощення сприйняття структури – повтор, музична сюжетність, установка на мелодичний тематизм. Рівні музичної форми та види апріорної семантики. Символіка, риторика, рух у системі музично-виражальних засобів. 4. Методи семіотичного аналізу музичного тексту.</p>			
<p>Змістовий модуль 2. Методологія та сучасні методики аналізу музичного тексту Тема 7. Діалогічна природа музичного тексту. Дискурсивні методи текстологічного аналізу. 1. Діалог на основі художнього тексту як феномен культури ХХ-ХХІ століть. Металінгвістична теорія діалогу М. Бахтіна та її музикознавча адаптація в працях українських учених. 2. Концепція діалогу як методологія семантичного аналізу музики в наукових розробках О. Самойленко. 3. Жанрова, стильова, стилістична, структурно-композиційна обумовленість музичного діалогу. 4. Дискурсивний підхід у аналізі музичних текстів. Діалог як метод формалізації музикознавчих підходів до осягання феномена розуміння музики</p>	2		6
<p>Тема 8. Герменевтика як шлях осягання музичного тексту. Компоненти герменевтичної компетенції музиканта-інтерпретатора. 1. Поняття герменевтики та її інтерпретації в різних наукових традиціях – філософській, семіотичній, музикознавчій. 2. Поняття «герменевтичного кола» як основи музикознавчого аналізу авторського тексту. 3. Розробка поняття авторської інтенції в українському музикознавстві. Застосування когнітивного та інтегративно-фактологічного підходів при реконструкції композиторського задуму та ідеї твору. 4. Компоненти герменевтичної компетенції музиканта-інтерпретатора. Практична реалізація методики герменевтичного кола в роботі музиканта-виконавця.</p>	2	2	6
<p>Тема 9. Стилїстика музичного мовлення композитора. Методика аналізу авторських термінологічних ремарок.</p>	1		6

<p>1. Поняття стилю експресії музичного мовлення та його взаємозв'язок з інтонаційними лексично- та синтаксично-мовними засобами композитора.</p> <p>2. Концепція О. Сокола експресивно-мовного стилю в музиці. Теорія та методика системного аналізу семантики музичних термінологічних ремарок.</p> <p>3. Класифікація текстових ремарок за категоріями і типами ментального образу світу.</p> <p>Характеристика спонукальної, образно-асоціативної, експресивної, стилістичної та комунікативної функцій авторських ремарок.</p> <p>4. Стилiстично-статистичний метод аналізу авторських термінологічних ремарок у «виконавському» шарі музичного тексту.</p>			
<p>Тема 10. Характеристика просторово-часових параметрів музичного тексту.</p> <p>1. Простір і час як найважливіші концепти культури. Взаємозв'язок просторової та часової координат музичного тексту.</p> <p>2. Світоглядна концепція часу як атрибут музичного стилю композитора.</p> <p>3. Музичний час як художній феномен. Дослідження його фабульної, сюжетної, подієвої та інтрамузичної актуалізації.</p> <p>4. Поняття театральності та його розробка в працях українських музикознавців. Театральність як ознака побудови музичного тексту за законами драми, що вміщує потік емоційних станів та театральньо-сюжетних подій.</p>	1		4
<p>Тема 11. Феномен гри та його втілення в художньому просторі музичного тексту.</p> <p>1. Гра як першооснова культури та універсальна категорія людського буття. Філософські ідеї І. Канта та ігрова концепція культури Йогана Гейзінга.</p> <p>2. Значення ігрового компонента та його жанрово-стильове втілення в музичній культурі Просвітництва. Мовлення – моторика – гра – ключові прототипи музичної логіки.</p> <p>3. Прийоми ігрової логіки в інструментальній музиці: зміна модусу, паузи, типові фігури, форми діалогу.</p> <p>4. Музичний текст як репрезентант ігрових прийомів техніки композиторського письма віденських класиків (на прикладі фортепіанних сонат В. Моцарта і Й. Гайдна).</p>	1		2
<p>Тема 12. Сміхова парадигма в інструментальній музиці XIX-XX століть.</p> <p>1. Жанрові витоки становлення образності в сміховому просторі інструментальної музики академічної традиції.</p> <p>2. Жанр гуморески у фортепіанній творчості композиторів-романтиків XIX-XX ст. (Р. Шуман, Е. Гріг, А. Дворжак, П. Чайковський, С. Рахманінов).</p>	1		2

<p>Образна трансформація жанру скерцо в творчості Ф. Шопена.</p> <p>3. Сміхові моделі як стереотипи «інтонаційної поведінки» в інструментальній музиці ХХ ст. Порівняльний аналіз мовно-стильових моделей музичного сміху в гуморесках Л. Ревуцького, В. Косенка, Р. Щедрина.</p> <p>4. Новаторські апробації сміхового простору в творчості Д. Шостаковича та С. Прокоф'єва.</p>			
<p>Тема 13. Методика фрейм-аналізу музичного тексту.</p> <p>1. Фрейми як способи систематизації смислових структур.</p> <p>2. Когнітивні дії інтерпретатора в процесі осягання смислу тексту: 1) налаштування на сприйняття музичного тексту;</p> <p>2) сприйняття музичного тексту – формування чуттєвого образу;</p> <p>3) уявлення про музичний текст – розгортання панорамного образу у свідомості від чуттєвого осягання до абстрактного;</p> <p>4) адаптація музичного тексту з фреймовою моделлю його розуміння;</p> <p>5) інтерпретація музичного тексту – розпізнавання та осмислення змісту відповідно до комплексу знань про музичну мову, мовлення, стиль.</p>		2	2

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Перевірка знань і вмінь аспірантів проводиться у вигляді проміжних і підсумкових контрольних заходів.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання самостійної роботи аспірантів проводиться на семінарських заняттях та при написанні рефератів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Максимальна кількість балів, яку отримують аспіранти – 100, з яких 50 – це найвищий бал за екзамен, а інші 50 балів розподіляються на поточні контрольні заходи. Виконання навчальної програми оцінюється за такими критеріями:</p> <p>навчальна (аудиторна робота) – 30 балів;</p> <p>написання реферату – 20 балів.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Форми оцінювання засвоєння рівня знань із навчальної дисципліни охоплюють також індивідуальне науково-дослідне завдання – написання реферату з проблематики семінарів та лекцій. Аспірантом самостійно складається текст реферату, який передбачає таку послідовність частин і розділів: титульний аркуш, зміст роботи, вступ із обґрунтуванням актуальності теми, визначенням мети та завдань, оглядом основних праць із проблеми; основна частина (розділ чи розділи, які можуть поділятися на підрозділи); висновки, список використаних джерел, додатки (якщо є).</p>

	<p align="center">Правила оформлення тексту реферату</p> <p>Обсяг роботи – 15–20 аркушів формату А4 з дотриманням розмірів полів по 20 мм. Інтервал між рядками 1,5, кегль – 14, шрифт – Times New Roman. Сторінки нумерують у верхньому правому куті аркуша. Посилання в тексті оформляються згідно з нумерацією списку використаних літературних джерел, напр. [10, с. 35], де перший знак – порядковий номер за списком, а другий – номер цитованої сторінки. Список використаних джерел подається наскрізною нумерацією в алфавітному порядку авторів, оформлений із дотриманням стандартів згідно ДСТУ 2015.</p>
Семінарські заняття	Під час семінарських занять здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня засвоєння аспірантами лекційного матеріалу та самостійного опрацювання наукової літератури з проблематики курсу. Формами звітності виконання завдань самостійної роботи з курсу «Музична текстологія і семіотика» є усні відповіді аспірантів на семінарських заняттях, що мають проблемний характер і проводяться у формі дискусії по наперед заданим питанням до тієї чи іншої теми.
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача всіх проміжних етапів контролю. Умови допуску аспірантів до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника.
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма задачі – письмова з подальшою усною співбесідою.

7. Політика навчальної дисципліни

Орієнтація завдань курсу на формування умінь самоорганізації інтелектуального потенціалу аспірантів визначає педагогічно керовану стратегію освоєння ними конкретного алгоритму самостійної роботи в процесі індивідуальної науково-дослідної діяльності. Важливим завданням політики курсу «Музична текстологія і семіотика» є реалізація методичного інструментарію стимулювання позитивної мотивації молодих науковців до творчо-пошукової активності в різних напрямках власного дослідження, готовності до успішної самореалізації у подальшому науковому професійно-особистісному зростанні. Принципи плюралізму та стимулювання наукової ініціативи аспірантів регламентуються чіткими вимогами Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника та Кодексу честі КНУВС.

8. Рекомендована література

1. Александрова Н. Г. Интонувания як типологічний чинник музичної композиції: на матеріалі української камерно-інструментальної творчості: навч.-метод. посіб. Одеса : Астропринт, 2015. 168 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
3. Бацевич Ф. С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень. Підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2008. С. 19–30, 58–75.
4. Бензюк О. О. «Відкрита інтерпретація» : до постановки проблеми. Вісн. нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2014. № 4. С. 46–49.

5. Берегова О. М. Комунікаційні аспекти сучасного розвитку музичної культури України: автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства: 17.00.03. Київ, 2007. 35 с.
6. Воскобойнікова Ю. В. Типологія критеріїв адекватності виконавської інтерпретації. *Культура України*. Вип. 35. Харків: ХДАК, 2011. С. 254–262.
7. Гадамер Х.-Г. Істина і метод. Основи філософської герменевтики. Читанка з історії філософії: У 6 кн. К.: Фірма «Довіра», 1993. Кн. 6: Зарубіжна філософія ХХ ст. С. 196–201.
8. Гейзинга Й. Homo Ludens. Досвід визначення ігрового елемента культури. Київ: «Основи», 1994. 250 с.
9. Гоменюк С. Музичний хронотоп: предмет та явище. Типологія форм просторово-часової організації в авангардній музиці : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ, 2006. 21 с.
10. Горюхіна Н. Композиція музичного твору. *Наук. вісник НМАУ*. Вип. 7: Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття. К., 2000. С.16-31.
11. Дерріда Ж. Структура, знак і гра в дискурсі гуманітарних наук. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. С. 457-478.
12. Ділі Дж. Основи семіотики / Перекл. з англ. та наук. ред. А. Карась. Львів: Арсенал, 2000. 232 с.
13. Еко У. Поетика відкритого твору; ред. М. Зубрицька. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття. Львів, 2001. С. 406– 419.
14. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів. Львів : Літопис, 2004. 384 с.
15. Завгородня Г. Деякі аспекти методології аналізу музичних творів. *Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство*, 2015. Вип.2. С. 114-119.
16. Зеленіна Н. В. Підтекст музичного твору: формування і функціонування : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. : 17.00.03 / НМАУ ім. П.І. Чайковського. Київ, 2004. 16 с.
17. Івашкевич Я. Шопен / пер. з пол. Й. Й. Брояка. К.: Музична Україна, 1989. 208 с.
18. Історія української музики: Муз. культура Рад. України / Л. Б. Архімович, Н. І. Грицюк, Л. М. Грисенко та ін. К. : Муз. Україна, 1990. 296 с.
19. Капічіна О. О. Музичний текст і твір у контексті семіотичного аналізу. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. Київ, 2013. Вип 1. С. 6–10.
20. Козаренко О. Феномен української національної музичної мови. Львів, 2000. 285 с.
21. Комісар Л. П. Інтертекстуальність як семіотика, орієнтована на код (аналіз комунікативно-семіотичної теорії Умберто Еко). *Мультиверсум. Філософський альманах*. К., 2008. Вип. 68. С. 25-37.
22. Котляревська О. І. Варіативний потенціал музичного твору: культурологічний аспект інтерпретування: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Київ, 1997. 19 с.
23. Коханик І. До проблеми музичного стилю в сучасному теоретичному музикознавстві. Теоретичні та практичні питання культурології: українське музикознавство на зламі століть. Вип.9. М., 2002. С. 70-82.
24. Крістева Ю. Полілог / пер. з фр. Петра Тарашука. К.: Юнівес, 2004. 480 с.
25. Леві-Строс К. Структурна антропологія / пер. з фр. З. Борисюк. Київ : Основи, 1997. 387 с.
26. Лісецький С. Й. Лев Миколайович Ревуцький. К.: Наукова думка, 1989. 184 с.
27. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. 608 с.
28. Логіка: підручник / за заг. ред. В. Д. Титов. Харків: Право, 2005. 208 с.
29. Мацієвський І. Ігри і співголосся. Контонація: Музикологічні розвідки. Тернопіль : Астон, 2002. 172 с.
30. Медведик Ю. Автори пісень почаївського Богогласника (Джерелознавчо-текстологічне дослідження). *Записки Наукового товариства імені Шевченка. Праці Музикознавчої комісії*. Т. ССCLXVII. С. 287–317.
31. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного опису списків літератури відповідно до вимог ДСТУ 8302 : 2015 / авт.-упоряд. Дзумедзей Р.О., Стрихар І.Я., Мазур Н.Г. Івано-Франківськ, 2017. 7 с.
32. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації. Навчальний посібник. Київ, 2013. 271 с.

33. Москаленко В. Музичний твір як текст. *Київське музикознавство*: Текст музичного твору: практика і теорія. Вип.7. К., 2001. С. 3-10.
34. Москаленко В. Про задум та музичну ідею твору. *Музичний твір як творчий процес. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського*. Київ, 2002. Вип. 21. С. 10–17.
35. Немкович О. Українське музикознавство ХХ століття як система наукових дисциплін. Монографія. К., 2006. 534 с.
36. Ніколаєвська Ю. В. Homo interpretatus в музичному мистецтві ХХ – початку ХХІ століть : монографія. ХНУМ імені І.П.Котляревського. Харків : Факт, 2020. 576 с.
37. Опарик Л. До визначення поняття «музичне спілкування». *Музикознавчі студії. Наукові збірки ЛДМА ім. М.В. Лисенка*. Львів, 2004. Вип. 9. С. 143–153.
38. Опарик Л. Образ слухача в аспекті виконавської концепції музичного твору. *Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство*. Випуск 32–33. Ч. 2. Івано-Франківськ: Фоліант, 2016. С. 108–114.
39. Пилатюк І. Авторська інтенція та її вплив на скрипкову творчість Мирослава Скорика. *Музикознавчі студії. Наукові збірки Львівської державної музичної академії ім. М.В. Лисенка*. Львів: Сполом, 2004. Вип. 9. С. 47–53.
40. Побережна Г.І. Діалектика особистості і стилю: автореф. дис. д-ра мистецтвознавства: 17.00.03. К., 1999. 32 с.
41. Погребняк І. В. Семіотична традиція: генеза і тенденції розвитку. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2017. № 26. Т. 1. С. 56–58.
42. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: /<http://pnu.edu.ua/>
43. Польська І. І. Камерний ансамбль: теоретико-культурологічні аспекти: автореф. дис... д-ра мистецтвознавства: 17.00.03 / Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. К., 2003. 35 с.
44. П'ятницька-Позднякова І. С. Музичне мовлення в семіотичному дискурсі сучасності. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2015. Вип. 42. С. 22–35.
45. Рябініна О. В. Феноменологія музики. Досвід концептуалізації. Х.: Харківський військовий ун-т, 2000. 286 с.
46. Саврук С. М. Театральність як творчий принцип музично-виконавського мистецтва (на прикладі фортепіанного виконавства): автореф. дис... к-та мистецтвознавства: 17.00.03 / Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка. Львів, 2010. 18 с.
47. Самойленко О. І. Діалог як музично-культурологічний феномен: методичні аспекти сучасного музикознавства: автореф. дис... д-ра мистецтвознавства: 17.00.03 / Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. К., 2003. 36 с.
48. Серажим К. С. Семіотичний аспект аналізу тексту. *Наукові записки Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Київ, 2007. Т. 27. С. 86–91.
49. Скоромний В.П. Аналіз музичних творів : практикум. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 78 с.
50. Сокол О. В. Стилїстика музичного мовлення та термінологічні ремарки: автореф. дис. ...д-ра мистецтвознавства: 17.00.03. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1996. 27 с.
51. Степурко В. Аналіз музичних творів : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2020. 140 с.
52. Сюта Б. Дискурс у музиці й теорія дискурс-аналізу в музичній науці. *Студії мистецтвознавчі*, 2010. № 1. С. 35–42.
53. Сюта Б. Прецедентні феномени як чинники моделювання змістів у музичному мовленні останньої третини ХХ століття. In: *Ucrainica IX. Současna Ucrainistika. Problémy jazyka, literatury a kultury. Sborník příspěvků*. Univerzita Palackého v Olomouci. OLOMOUC, 2020. Ss. 177–186.
54. Сюта Б. Проблеми організації художньої цілісності в українській музиці другої половини ХХ століття. К., 2004. 120 с.

55. Харнонкурт Н. Музыка як мова звуків : шлях до нового розуміння музики / пер. з нім. Г. Куркова. Суми : Собор, 2002. 181 с.
56. Чекан Ю. Інтонаційний образ світу : монографія. К. : Логос, 2009. 228 с.
57. Шип С. В. Задум музичного твору в лінгвосеміотичному аспекті. Музична україністика: сучасний вимір : збірник наукових статей пам'яті композитора й музикознавця, доктора мистецтвознавства, проф. А. Мухи / ред.-упоряд. О. Кушнірук. Київ : ІМФЕ імені М. Т. Рильського, 2009. Вип. 3. С. 105–119.
58. Шип С. Знакова функція та мовна організація музичного мовлення: автореф. Дис...д-ра мистецтвознавства: 17.00.03 / НМАУ ім. П.І.Чайковського. К., 2002. 42 с.
59. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. Київ: Заповіт, 1998. 368 с.
60. Юцевич Ю. Є. Музыка : словник-довідник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2003. 352 с.
61. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми): підручник. Ч.1. Тернопіль, 1999. 208 с.
62. Якуб'як Я. Нотний текст твору: оцінка, аналіз, інтерпретація. Київське музикознавство : зб. наук. пр. Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2001. Вип. 7. С. 27–34.
63. Ясіновський Ю. Історія української музики в контексті сучасного наукового дискурсу. *Записки Наукового товариства імені Шевченка. Праці Музикознавчої комісії.* Т. CCLXVII. С. 54–60.

Рекомендовані теми рефератів

1	Феномен тексту як ключова проблема гуманітарного дискурсу ХХ століття.
2	Розвиток нотного письма в Україні.
3	Текст, контекст і підтекст у динаміці формування художньої цілісності музичного твору.
4	Характеристика семіотичної функції та знакової природи музичної мови
5	Текст-висловлювання як акт музично-мовленнєвої діяльності в системі музичного спілкування.
6	Музична семантика як історично обумовлене явище культури.
7	Теорія діалогу в культурі та її музикознавча адаптація в працях українських учених.
8	Поняття герменевтики та її інтерпретації в різних наукових традиціях – філософській, семіотичній, музикознавчій.
9	Теорія та методика системного аналізу семантики музичних термінологічних ремарок.
10	Просторово-часова організація музичного тексту як чинник театралізації художнього образу.
11	Значення ігрового компонента та його жанрово-стильове втілення в музичній культурі Просвітництва.
12	Порівняльний аналіз мово-стильових моделей музичного сміху в гуморесках Л. Ревуцького, В. Косенка та Р. Щедрина.
13	Застосування методики фрейм-аналізу авторського тексту в практиці навчання гри на музичних інструментах.

Викладач

доцент Опарик Лариса Миколаївна